B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya KADEGAON

Bharati Vidyapeeth's

Matoshri Bayabai Shripatrao Kadam Kanya Mahavidyalaya, Kadegaon, Dist. Sangli

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY

Book Editor & Book Chapter Publication

2021

Faculty : **Dr. Dayavati Padalkar (Head of Department)**

Name of Book : **Globalization and Society**

(जागतिकीकरण आणि समाज)

Chapter : **Social Effects of Globalization**

Publisher : **SUK Printing Press, Kolhapur**

Edition : **2021**

ISBN No. : **ISBN 978-81-8486-630-8**

B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya
KADEGAON

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग–२ : समाजशास्त्र

जागतिकीकरण आणि समाज

(Globalization and Society)

सत्र–३ : पेपर क्रमांक SOE 023

(शैक्षणिक वर्ष २०१९–२० पासून)

B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya KADEGAON

© **कुलसचिव,** शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर (महाराष्ट्र)
प्रथमावृत्ती : २०१५
द्वितीय आवृत्ती : २०१६
तृतीय आवृत्ती : २०१७
सुधारित चौथी आवृत्ती : २०२१
एम. ए. भाग २ (सत्र ३ : जागतिकीकरण आणि समाज) करिता
सर्व हक्क स्वाधीन. शिवाजी विद्यापीठाच्या परवानगीशिवाय कोणत्याही प्रकाराने नक्कल करता येणार नाही.

प्रती :

■

प्रकाशक :
डॉ. व्ही. एन. शिंदे
प्रभारी कुलसचिव,
शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर - ४१६ ००४.

■

मुद्रक :
श्री. बी. पी. पाटील
अधीक्षक,
शिवाजी विद्यापीठ मुद्रणालय,
कोल्हापूर-४१६ ००४.

■

ISBN- 978-81-8486-630-8

★ दूरशिक्षण केंद्र आणि शिवाजी विद्यापीठ याबद्दलची माहिती पुढील पत्त्यावर मिळू शकेल.
शिवाजी विद्यापीठ, विद्यानगर, कोल्हापूर-४१६ ००४ (भारत)

B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya KADEGAON

प्रस्तावना

एम. ए. भाग–२, सत्र ३ साठी 'जागतिकीकरण व समाज' या ऐच्छिक पेपरची निवड करणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांचे मी मनःपूर्वक स्वागत करतो. मित्रानो आजचे युग हे जागतिकीकरणाचे युग म्हणून ओळखले जाते. जागतिकीकरणाचा समाजावर मोठा प्रभाव पडला आहे. त्यामुळे समाजशास्त्रात जागतिकीकरणाचा अभ्यास करणे आवश्यक ठरते. म्हणूनच हा पेपर अभ्यासक्रमात ठेवला आहे.

"जागतिकीकरण आणि समाज" या पेपरमध्ये चार घटकांचा समावेश केला आहे. त्यामध्ये प्रामुख्याने जागतिकीकरण आणि त्याची गतिमानता, जागतिकीकरणाची माध्यमे, जागतिकीकरण आणि संस्कृती आणि जागतिकीकरणाचे सामाजिक परिणाम या घटकांचा समावेश केला आहे. या चार घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना जागतिकीकरणाच्या प्रक्रियेचे यथार्थ ज्ञान होईल. तसेच जागतिकीकरणाचा समाजावरील प्रभावही लक्षात येईल.

शेवटी मी सर्वप्रथम मा. कुलगुरू, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर, दूरशिक्षण केंद्राचे संचालक, अभ्यास मंडळाचे सदस्य आणि दूरशिक्षण केंद्रातील सर्व प्रशासकीय सेवकांचे मोलाचे सहकार्य मिळाले. वरील सर्वांना त्यांच्या सहकार्याबद्दल धन्यवाद.

■ संपादक ■

प्रा. डॉ. दयावती पाडळकर
मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम
कन्या महाविद्यालय, कडेगांव, जि. सांगली

डॉ. मच्छिंद्र सकटे
सौ. मंगलाताई रामचंद्र जगताप कॉलेज,
उंब्रज, जि. सातारा

B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya
KADEGAON

अभ्यास घटकांचे लेखक

लेखन सहभाग	सत्र-३ घटक क्रमांक
प्रा. चंद्रकांत खंडागळे श्रीमती कस्तुरबाई वालचंद कॉलेज, सांगली.	१, २, ३, ४
प्रा. बबन रणजित पाटोळे दूरशिक्षण केंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	३, ४
डॉ. दयावती पाडळकर मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम कन्या महाविद्यालय, कडेगांव	४

■ संपादक ■

प्रा. डॉ. दयावती पाडळकर
मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम
कन्या महाविद्यालय, कडेगांव, जि. सांगली

डॉ. मच्छिंद्र सकटे
सौ. मंगलताई रामचंद्र जगताप कॉलेज,
उंब्रज, जि. सातारा

B.V.M.B.S.K. Kanya Mahavidyalaya
KADEGAON

अनुक्रमणिका

घटक क्रमांक	घटकाचे शीर्षक	पान क्रमांक
१.	जागतिकीकरण आणि त्याची गतिमानता	१
२.	जागतिकीकरणाची माध्यमे	२४
३.	जागतिकीकरण आणि संस्कृती	४४
४.	जागतिकीकरणाचे सामाजिक परिणाम	६३